

Ομιλία
Προέδρου ΚΕΒΕ κ. Χριστόδουλου Ε. Αγκαστινιώτη
στο Συνέδριο Economist

ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΚΑΙ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο του οποίου έχω την τιμή να προεδρεύω, τονίζει emphatically εδώ και αρκετά χρόνια ότι η χώρα μας χρειάζεται ένα νέο αναπτυξιακό και επιχειρηματικό μοντέλο αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε επιτυχώς τις προκλήσεις της εποχής μας και να ενισχύσουμε την ανταγωνιστικότητά μας τα επόμενα χρόνια. Αυτό το κάναμε πολύ πριν εμφανιστεί η πανδημία. Για μας, η πανδημία απλά έκανε αυτήν την ανάγκη πολύ πιο επιτακτική φέρνοντας πολύ πιο έντονα στην επιφάνεια τις ευπάθειες του επιχειρηματικού μοντέλου της Κύπρου.

Οι τρεις βασικές λέξεις που έρχονται στο μυαλό μου όταν αναφέρομαι σε ένα νέο επιχειρηματικό μοντέλο είναι η μεταρρύθμιση, η διαφοροποίηση και η καινοτομία.

Εδώ και πολλά χρόνια, υποστηρίζουμε την ανάγκη για ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας μας και είμαστε περήφανοι για το γεγονός ότι έχουμε συμβάλει αποφασιστικά στη δημιουργία του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής. Η ψηφιακή μετάβαση τόσο για το δημόσιο όσο και τον ιδιωτικό τομέα θα αποφέρει αυξημένη αποδοτικότητα, ψηλότερα επίπεδα παραγωγικότητας, ενίσχυση της καινοτομίας, νέα προϊόντα και υπηρεσίες και τη διεξόδου σε νέες αγορές. Τα κεφάλαια που διατίθενται κυρίως από το Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αλλά και γενικότερα από το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027 της ΕΕ προσφέρουν μια μοναδική ευκαιρία να ενισχύσουμε τη ψηφιακή μας υποδομή, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα, να βελτιώσουμε τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και να μετατρέψουμε τη χώρα σε ένα ελκυστικό επενδυτικό προορισμό.

Ο μετασχηματισμός της οικονομίας μας όμως δεν περιορίζεται στην ψηφιακή διάσταση, όσο σημαντική και αν είναι αυτή. Πρέπει να δώσουμε πολύ μεγαλύτερη έμφαση στην πράσινη και γαλάζια διάσταση καθώς και στο κυκλικό οικονομικό μοντέλο. Αυτοί είναι τομείς στους οποίους η ΕΕ αποδίδει μεγάλη σημασία και τους θεωρεί κρίσιμους στις προσπάθειες για διασφάλιση μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας. Ως εκ τούτου, αφιερώνει σημαντικούς οικονομικούς και άλλους πόρους για την επίτευξη αυτού του στόχου, τους οποίους η Κύπρος μπορεί να χρησιμοποιήσει για τη μετάβασή της βάσει ενός μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδίου που πρέπει να ετοιμαστεί και εφαρμοστεί.

Η διαφοροποίηση είναι μια άλλη σημαντική πτυχή. Ο τουρισμός, όπου υπάρχει υπερβολική εξάρτηση από περιορισμένο αριθμό αγορών αποτελεί πρωταρχικό παράδειγμα. Η εξάρτηση αυτή δημιουργεί σοβαρές απειλές για τη βιωσιμότητα του τουριστικού μας προϊόντος και η πανδημία έχει καταδείξει τις αρνητικές επιπτώσεις αυτής της υπερβολικής εξάρτησης σε όλο τους το μέγεθος. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα χωρίς καθυστέρηση και ο Υφυπουργός Τουρισμού, που έχει την πλήρη υποστήριξη μας, πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές του για βελτίωση της κατάστασης. Ομοίως, υπάρχει υπερβολική εξάρτηση από τον κατασκευαστικό τομέα. Δεν προτείνουμε με κανέναν τρόπο την παραμέληση του τομέα, αλλά πρόκειται για ένα τομέα που είναι ιδιαίτερα ευαίσθητος στις εξελίξεις στο εξωτερικό περιβάλλον και δεν μπορεί μαζί με τον τουρισμό να αποτελούν τους μόνους τομείς που θα διασφαλίσουν το οικονομικό μας μέλλον.

Επιπλέον, πρέπει να στηρίζουμε έμπρακτα τη βιομηχανία και να διευρύνουμε τη βιομηχανική μας βάση μέσω της παραγωγής υψηλής προστιθέμενης αξίας και τεχνολογικά προηγμένων προϊόντων. Σε αυτή την κατεύθυνση, πρέπει να διασφαλίσουμε την αυστηρή εφαρμογή της Εθνικής Βιομηχανικής Στρατηγικής 2019-2030.

Η υγεία και η εκπαίδευση είναι επίσης πολύ υποσχόμενοι τομείς όσον αφορά το νέο μοντέλο ανάπτυξης της Κύπρου και πρέπει να διοχετευθούν περισσότερες επενδύσεις σε αυτούς τους τομείς μαζί με την έντονη προώθησή τους στο εξωτερικό.

Η μεταρρύθμιση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι ένας άλλος τομέας όπου πρέπει να εστιάσουμε την προσοχή μας. Τα συστήματα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν στον πληθυσμό τις απαραίτητες δεξιότητες και να είναι αρκετά ευέλικτα ώστε να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός δεν μπορεί να επιτευχθεί πλήρως χωρίς την αποτελεσματική συμβολή του εκπαιδευτικού συστήματος.

Ταυτόχρονα όμως, πρέπει να ενισχύσουμε τη θέση της Κύπρου ως διεθνούς κέντρου επιχειρήσεων και υπηρεσιών καθώς και τις προσπάθειές μας να προσελκύσουμε παραγωγικές ξένες επενδύσεις στη χώρα μας.

Σε αυτήν την κατεύθυνση, πρέπει σίγουρα να επανεξετάσουμε το επενδυτικό μας πλαίσιο διορθώνοντας όλες τις ανεπάρκειες του παρελθόντος και καθιστώντας το πιο ελκυστικό για σοβαρούς επενδυτές που θα επενδύσουν ιδιαίτερα στους τομείς που έχω περιγράψει παραπάνω, ή με άλλα λόγια στους τομείς που θα αποτελέσουν τους κύριους πυλώνες του μελλοντικού μας αναπτυξιακού και επιχειρηματικού μοντέλου. Η πολυαναμενόμενη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος θα συμβάλει αποφασιστικά στις προσπάθειές μας, καθώς και η μεταρρύθμιση του δημόσιου τομέα και η περαιτέρω απλοποίηση του ρυθμιστικού μας πλαισίου.

Πρέπει να ασχοληθούμε ενεργά με την αποκατάσταση της φήμης της χώρας μας, η οποία δυστυχώς έχει υποστεί ζημιά από τα πρόσφατα περιστατικά που είναι γνωστά σε όλους μας. Ο επαναπροσδιορισμός της χώρας μας πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα.

Ο διάσημος γκουρού της διοίκησης Peter Drucker είπε κάποτε: «αν θέλετε κάτι νέο πρέπει να σταματήσετε να κάνετε κάτι παλιό» ενώ ο Thomas Edison είπε: «υπάρχει τρόπος να το κάνετε καλύτερα – βρέστε τον». Αυτή είναι ουσιαστικά η ουσία της καινοτομίας. Η καινοτομία πρέπει να είναι μια έννοια που να διέπει το μελλοντικό αναπτυξιακό και επιχειρηματικό μας μοντέλο, καθώς είναι μέσω της καινοτομίας που οι οικονομίες μπορούν να διατηρούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και να διασφαλίζουν την ανάπτυξη. Η έρευνα είναι επίσης μια έννοια που συνδέεται στενά με την καινοτομία, δεδομένου ότι είναι ουσιαστικά το μέσο για την καινοτομία.

Είναι επομένως απαραίτητο να στηρίξουμε έμπρακτα τις επιχειρήσεις να επενδύσουν στην έρευνα και την καινοτομία και να εκμεταλλευτούν εμπορικά τα αποτελέσματα της έρευνας. Επιπλέον, πρέπει να προωθήσουμε περαιτέρω τη συνεργασία μεταξύ ερευνητικών ιδρυμάτων / πανεπιστημίων και επιχειρήσεων και πιστεύω ειλικρινά ότι ο ρόλος των Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων είναι καταλυτικός εδώ. Επιπλέον, πρέπει να ενισχύσουμε την ερευνητική υποδομή και να παρέχουμε κίνητρα σε νέους ερευνητές. Τέλος, πρέπει να στηρίξουμε ουσιαστικά υφιστάμενες αλλά και νέες (νεοσύστατες) καινοτόμες επιχειρήσεις καθώς και γενικότερα την επιχειρηματικότητα, γιατί χωρίς αυτή δεν μπορεί ποτέ να υπάρξουν επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία.

Μόλις γίνουν όλα τα πιο πάνω, η ανάπτυξη θα επιστρέψει με ικανοποιητικό ρυθμό ενώ η οικονομία θα γίνει πιο ανθεκτική και λιγότερο ευαίσθητη σε αναταράξεις. Η χώρα μας βρίσκεται σε σταυροδρόμι. Τώρα είναι η κατάλληλη στιγμή να δείξουμε την απαραίτητη βούληση για να κάνουμε την αναγκαία μετάβαση, να στηρίξουμε την ανάκαμψη και να επενδύσουμε στο μέλλον μας μέσω ενός μακροπρόθεσμου και βιώσιμου αναπτυξιακού και επιχειρηματικού μοντέλου.

Καταλήγοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι το ΚΕΒΕ είναι έτοιμο και πρόθυμο να συμβάλει στη δημιουργία ενός νέου αναπτυξιακού και επιχειρηματικού μοντέλου και είναι έτοιμο να συνεργαστεί ενεργά με την κυβέρνηση και όλα τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη για την επίτευξη αυτού του στόχου.

30/11/2020